

ENQA-ine

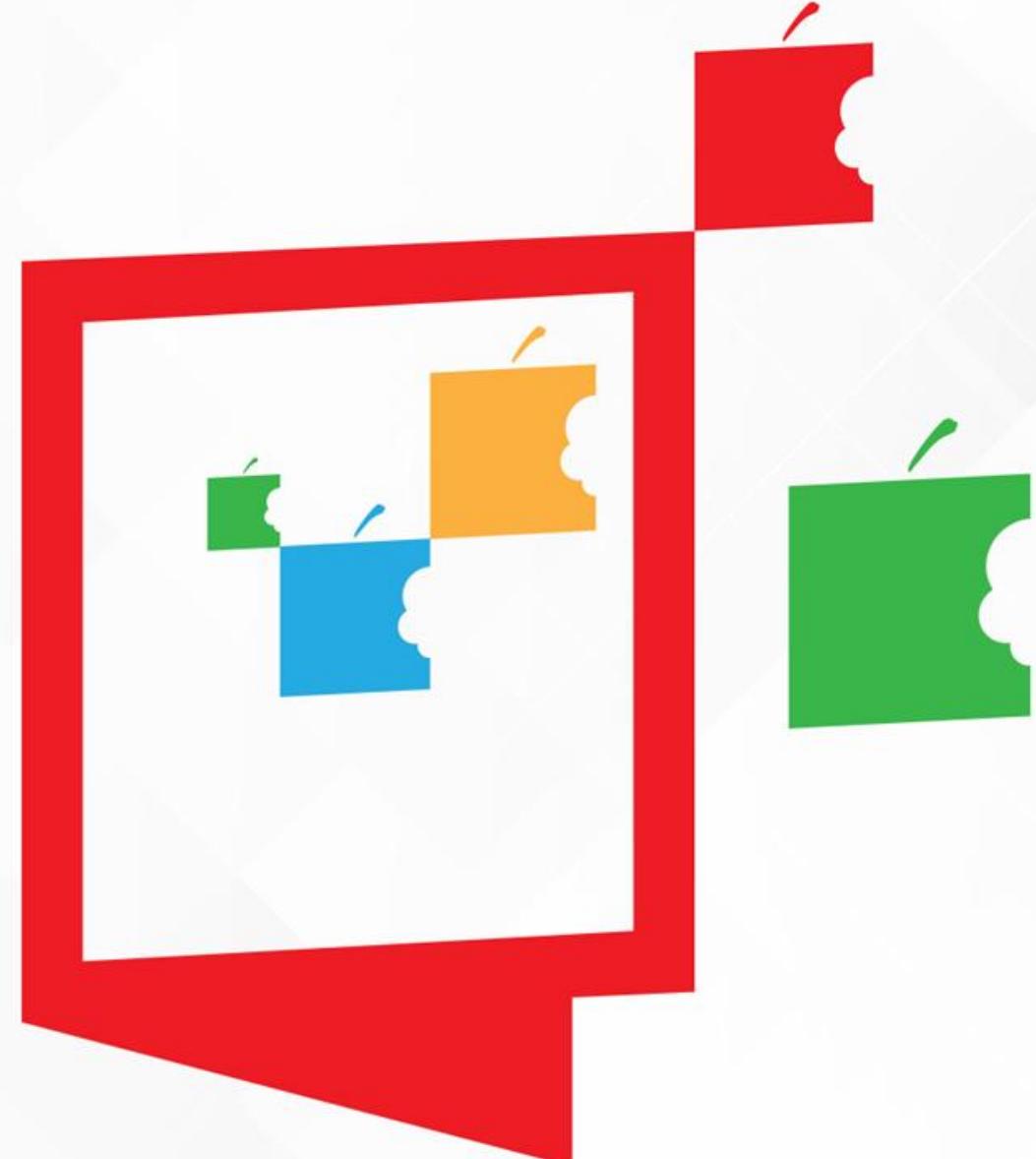
Opće smjernice za osiguravanje kvalitete e-učenja

Ivan Bišćan
Odjel za međunarodnu suradnju
ivan.biscan@azvo.hr

Zagreb, 18. prosinca 2020. godine

agencija za znanost i visoko obrazovanje

Unapređenje sustava osiguravanja
i unapređenje kvalitete visokog obrazovanja

- Digitalna revolucija

Glavni razlozi

- Globalizacija
- Internet

- Akcijski plan za digitalno obrazovanje (2021. – 2027.)
- Ciljevi održivog razvoja Ujedinjenih naroda do 2030.

Radna skupina

- ENQA-ina radna skupina VIII za osiguravanje kvalitete i e-učenje
- Europska udruga za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju (European Association for Quality Assurance in Higher Education, ENQA)
- Članovi ENQA-inih agencija za osiguravanje kvalitete (AAQ, ACSUCYL, ASHE, AQ, AQU Catalunya, EKKA, Evalag, FMID, NVAO i UKÄ)

Ciljevi radne skupine

- Usuglašavanje oko preporuka za osiguravanje kvalitete e-učenja pozivajući se pritom na Standarde i smjernice za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja (ESG)
- Pomoći agencijama za osiguravanje kvalitete unutar Europskog prostora visokog obrazovanja (EHEA) u poboljšanju svojih postupaka vrednovanja *online* studija i/ili institucija te visokim učilištima (VU) u pripremi takvih studija

Considerations for QA of e-learning provision
[\(<https://enqa.eu/indirme/Considerations%20for%20QA%20of%20e-learning%20provision.pdf>\)](https://enqa.eu/indirme/Considerations%20for%20QA%20of%20e-learning%20provision.pdf)

Terminologija e-učenja

Kolegiji na daljinu

- Kolegiji kod kojih se nastava ne izvodi na VU-u - poučavanje se u cijelosti provodi na daljinu. Kolegiji na daljinu mogu se izvoditi na različite načine, kao što su video/audio konferencije, nastava putem interneta ili temeljem tiskanih materijala

Online kolegiji

- Oblik obrazovanja na daljinu koje se prvenstveno provodi putem interneta. Ovi se kolegiji mogu izvoditi sinkrono i asinkrono. Poučavanje se u cijelosti izvodi na daljinu
 - **Sinkroni online kolegiji.** Kolegiji koji podrazumijevaju istovremeno sudjelovanje nastavnika i studenata s različitih lokacija. Ovi se kolegiji mogu izvoditi putem video-konferencije, audio-konferencije, web-konferencije, itd
 - **Asinkroni kolegiji.** Kolegiji kod kojih se od studenata ne zahtjeva da u nastavi sudjeluju istovremeno kad i nastavnici. Ovdje može biti riječ o, primjerice, kolegijima koji se temelje na tiskanim materijalima ili *online* kolegijima kod kojih se koristi sustav upravljanja učenjem

Online programi

- Programi koji su istovjetni tradicionalnim studijskim programima, osim što se u cijelosti izvode putem *online* kolegija, bez potrebe za klasičnom nastavom. Mogu se izvoditi sinkrono i asinkrono

Mješoviti/hibridni kolegiji

- Kolegiji koji su osmišljeni kao mješavina *online* i klasične nastave u bilo kojoj kombinaciji

Opće smjernice za visoka učilišta

Opće smjernice za agencije za osiguravanje kvalitete

ESG I. dio

Unutarnje
osiguravanje
kvalitete

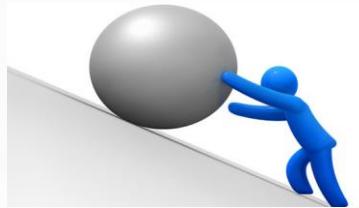
ESG II. dio

Vanjsko
osiguravanje
kvalitete

ESG

- usmjereni na osiguravanje kvalitete u području učenja i poučavanja u visokom obrazovanju, što uključuje i okruženje za učenje te relevantne poveznice sa znanosti i inovacijom
- primjenjuju se na sve vrste visokog obrazovanja koje se nude u EHEA-i, bez obzira na način studiranja ili mjesto izvođenja

Prvi dio - Unutarnje osiguravanje kvalitete

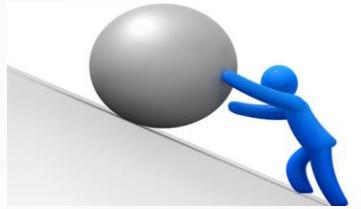
1.1. Politika osiguravanja kvalitete

- E-učenje dio je cjelokupne strategije razvoja VU-a kao i politike osiguravanja kvalitete.
- Uspostavljene su institucionalne politike, strukture, procesi te osigurana sredstva kako bi se zajamčila uspješnost nastavnih procesa i procesa učenja studenata, uključujući onih s posebnim obrazovnim potrebama.
- VU ima politiku i pravilnik kojima se osigurava akademski integritet i sloboda te propisuje etično ponašanje.
- Ako VU koristi usluge ili stručno znanje vanjskih suradnika, u posjedu je pisanih ugovora kojima se utvrđuju uloge i odgovornosti.

1.3. Učenje, poučavanje i vrednovanje usmjereni na studenta

- Nastavne metode i aktivnosti učenja odabrane su s ciljem postizanja ishoda učenja.
- Autori nastavnih materijala stručnjaci su na području za koje izrađuju materijale. Nastavni se materijali periodično revidiraju i ažuriraju.
- Tehnička je infrastruktura usklađena s nastavno metodologijom, aktivnostima učenja i e-metodama provjere znanja te olakšava nastavni proces i proces učenja.
- E-metode provjere znanja svrshodne su te omogućavaju studentima da pokažu u kojoj su mjeri ostvarili predviđene ishode učenja.
- Studenti su jasno obaviješteni o e-provjeri znanja.
- Studenti su upoznati s pravilima o plagiranju.

Prvi dio - Unutarnje osiguravanje kvalitete

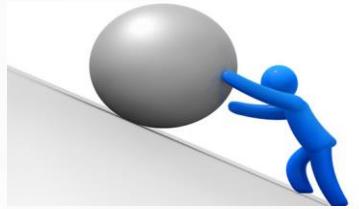
1.4. Upis i napredovanje studenata, priznavanje i certificiranje

- Studenti / potencijalni studenti informirani su o svim zahtjevima po pitanju opreme, digitalnih vještina i vještina e-učenja, predznanja i prethodno položenih predmeta te obaveznog sudjelovanja.
- Studenti su informirani o radnom opterećenju i pedagoškom modelu programa e-učenja.
- VU ima odgovarajuću politiku i procedure priznavanja prethodnog učenja.

1.5. Nastavno osoblje

- VU je definiralo strukturu, profil i ulogu nastavnog osoblja koja je usklađena s pedagoškim modelom.
- Nastavno osoblje educira se i napredno se koristi tehnologijama za učenje i metodama provjere znanja u *online* okruženju (e-assessment). Za nove zaposlenike organiziraju se posebne edukacije.
- Koordinacija nastavnog osoblja je prikladna.

Prvi dio - Unutarnje osiguravanje kvalitete

1.6. Resursi za učenje i podrška studentima

Resursi za učenje:

- Tehnička infrastruktura osigurava dostupnost programa e-učenja studentima s posebnim obrazovnim potrebama.
- VU definira mjere elektroničke sigurnosti koje osiguravaju standarde kvalitete i integritet i valjanost informacija.
- VU studentima osigurava adekvatnu e-knjižnicu i virtualne laboratorije.

Podrška studentima:

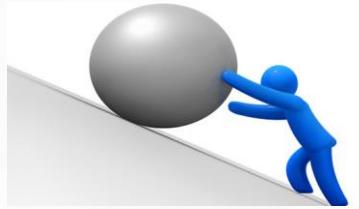
- VU uspostavilo je postupke koji obuhvaćaju podršku studentima, uključujući tutorstvo te pedagoške, tehnološke i administrativne aspekte.
- Podrška studentima važna je značajka e-učenja.
- Vrijeme dostupne podrške transparentno je i odgovara potrebama studenata; primjerice, u razdobljima najintenzivnije potražnje (navečer, vikendom, praznicima itd.).

VU osiguravaju mogućnosti virtualne mobilnosti studentima i nastavnicima.

1.7. Upravljanje informacijama

- Prikupljeni podaci koriste se u svrhu vrednovanja programa e-učenja (primjerice, komparativna analiza osmišljavanja kolegija).

Drugi dio - Vanjsko osiguravanje kvalitete

2.2. Izrada svrishodnih metodologija

- Karakteristike e-učenja, primjerice, uvođenje inovacija u procese poučavanja i učenja, uzimaju se u obzir kod redovitih postupaka vanjskog osiguravanje kvalitete.
- Svi relevantni dionici sudjeluju u razvoju kriterija za e-učenje.
- Specifični kriteriji za e-učenje u postupcima vanjskog osiguravanja kvalitete javno su dostupni.

2.3. Provedba procesa

U izvješću o samovrednovanju izričito se spominje i opisuje e-učenje te taj dio uključuje primjerice:

- strategiju VU-a, pedagoški model i virtualno obrazovno okruženje;
- *online* studijske programe (s detaljnim ishodima učenja, opisima kolegija i nastavničkim kompetencijama).

Posjet

- Razgovori s dionicima uključuju predstavnike svih uključenih skupina (to jest, nastavnike, tutore, studente, tehničko osoblje, administrativne djelatnike, alumnije, poslodavce itd.).
- VU povjerenstvu treba osigurati pristup virtualnom obrazovnom okruženju, predavaonicama, e-knjižnici itd.

2.4. Vanjski stručnjaci

- Kriteriji za sudjelovanje u radu stručnog povjerenstva su kompetentnost ili iskustvo u e-učenju.
- Agencija za osiguravanje kvalitete održava edukacije za sve recenzente prije posjeta VU-u. Posebna pozornost posvećuje se karakteristikama e-učenja.

Zaključak

Svi ESG standardi su u **potpunosti** primjenjivi na e-učenje.

Metode osiguravanja kvalitete se mogu razviti pomoću novih pokazatelja.

Agencije za osiguravanje kvalitete trebaju razviti metodologije za vanjska vrednovanja pri čemu će se u obzir uzeti **specifične karakteristike e-učenja**.

VU koja izvode programe e-učenja ili mješovite programe trebaju prilagoditi svoje unutarnje sustave osiguravanja kvalitete kako bi se zajamčila **kvaliteta** njihovih procesa učenja i poučavanja.

HVALA NA PAŽNJI!

